

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การทบทวนวรรณกรรม (Literature Review) เป็นการศึกษารวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสารราชการ บทความ วารสาร งานวิจัย วิทยานิพนธ์ รวมทั้งเอกสารต่าง ๆ ทั้งภาษาไทย และ ภาษาต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง
2. การวิจัยเชิงปริมาณ เรื่องความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรในโรงพยาบาลนาคายอาม โดยใช้แบบสอบถามปลายปิด จำนวน 101 ชุด สอบถามบุคลากรในโรงพยาบาลนาคายอาม

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นบุคลากรโรงพยาบาลนาคายอาม ประกอบด้วย ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ พนักงานราชการ ลูกจ้างชั่วคราว รวมทั้งสิ้น 101 คน โดยผู้ศึกษาจะศึกษาจากประชากรทั้งหมด ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนบุคลากรที่เป็นประชากรในโรงพยาบาลนาคายอาม

ประเภทบุคลากร	จำนวนประชากร (คน)
ข้าราชการ	54
พนักงานราชการ	2
ลูกจ้างประจำ	7
ลูกจ้างชั่วคราว	38
รวม	101

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยได้ ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสาร วารสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของบุคลากรโรงพยาบาลนายนาม ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในองค์กร ประเภทของบุคลากร ประเภทสายงาน และรายได้ ต่อเดือน

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับด้านลักษณะงาน และด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ของบุคลากรโรงพยาบาลนายนาม ได้แก่

1. ด้านลักษณะงาน ประกอบด้วย ความอิสระในการทำงาน ความหลากหลายในการทำงาน และความก้าวหน้าในงาน
2. ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ประกอบด้วย ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ความคาดหวังต่อองค์กร และ ความรู้สึกรู้สึกมีความสำคัญต่อองค์กร

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรโรงพยาบาลนายนาม ประกอบด้วย การยอมรับเป้าหมายขององค์กร ความเต็มใจและการใช้ความพยายามอย่างเต็มที่ ในการปฏิบัติงาน และความต้องการรักษาความเป็นสมาชิกขององค์กร

ทั้งนี้ในตอนที่ 2 และตอนที่ 3 เป็นคำถามแบบให้เลือกตอบ โดยข้อความแต่ละข้อ มีคำตอบให้เลือกแบบประเมินค่า (Rating Scale) เพื่อวัดตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม โดยให้ค่า ของคำตอบเป็น 4 ช่วง และกำหนดคะแนนของแต่ละช่วง เป็น 4 3 2 1 สำหรับข้อคำถามเชิงบวก และ 1 2 3 4 สำหรับข้อคำถามเชิงลบ ซึ่งเป็นข้อความที่สอดคล้องกับความหมายของตัวแปร ที่ต้องการวัดและกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ตารางที่ 4 เกณฑ์การให้คะแนนตามระดับความคิดเห็น

ระดับความคิดเห็น	คะแนนข้อคำถามเชิงบวก	คะแนนข้อคำถามเชิงลบ
เห็นด้วยมากที่สุด	4	1
เห็นด้วยมาก	3	2
เห็นด้วยน้อย	2	3
เห็นด้วยน้อยที่สุด	1	4

ข้อคำถามเชิงบวก ได้แก่ ความอิสระในงาน ข้อ 2, ความหลากหลายในการทำงาน ข้อ 1 - 4, ความก้าวหน้าในงาน ข้อ 1 - 4, ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ข้อ 2 - 4, ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ข้อ 2 - 4, ความคาดหวังต่อองค์กร ข้อ 1 - 4, ความรู้สึกรู้สึกมีความสำคัญต่อองค์กร ข้อ 1 - 3, การยอมรับเป้าหมายขององค์กร ข้อ 1 - 2, ความเต็มใจและการใช้ความพยายามอย่างเต็มที่ ในการปฏิบัติงาน ข้อ 1 - 2 และความต้องการรักษาความเป็นสมาชิกขององค์กร ข้อ 1 - 2

ข้อคำถามเชิงลบ ได้แก่ ความอิสระในงาน ข้อ 1, 3 และ 4, ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ข้อ 1, ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ข้อ 1, การยอมรับเป้าหมายขององค์กร ข้อ 3, ความเต็มใจ และการใช้ความพยายามอย่างเต็มที่ในการปฏิบัติงาน ข้อ 3 และความต้องการรักษาความเป็นสมาชิกขององค์กร ข้อ 3

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

แบบสอบถามฉบับนี้ ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการประยุกต์แบบสอบถามของ สมคณีย์ เกษมสำราญ (2551) โดยมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในเรื่อง ความผูกพันต่อองค์กรและปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันต่อองค์กร จากนั้นนำมากำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย กำหนดนิยาม และเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กรโดยเลือกปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันต่อองค์กร คือ ปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล ลักษณะงาน และสภาพแวดล้อมในการทำงาน แล้วตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์หรือไม่ จากนั้นนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ หาค่าความเที่ยงตรงของเครื่องมือ (Validity) แล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาให้ผู้เชี่ยวชาญ 4 ท่าน คือ

3.1 นายลือชัย วงษ์ทอง ตำแหน่ง อาจารย์ วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

3.2 นายไพศาล สุยะสา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงพยาบาลนาายอาม

3.3 นางสาวปวีตรา สุทธิธรรม ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มงานเวชปฏิบัติครอบครัวและชุมชน โรงพยาบาลนาายอาม

3.4 นางอรรณ อุดมเจริญ ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุข โรงพยาบาลนาายอาม

เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

4. นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (Try Out) กับบุคลากรโรงพยาบาลเขาสุกุม จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยการหาค่าความเที่ยงหรือความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม (Reliability) แบบ Cronbach's Alpha ได้ค่าความเที่ยงหรือความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม เท่ากับ .8341 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามนี้มีความเชื่อถือได้สามารถนำไปเก็บข้อมูลจริงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบเจาะจง โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้ทำการวิจัยจำแนกบุคลากรโรงพยาบาล ออกเป็น 7 หน่วยงานตามภารกิจหลัก ได้แก่ กลุ่มภารกิจด้านอำนวยการ กลุ่มการพยาบาล กลุ่มงานเวชปฏิบัติครอบครัวและชุมชน กลุ่มงานบริการทางการแพทย์ กลุ่มงานเทคนิคบริการ ฝ่ายเภสัชกรรมชุมชน และ ฝ่ายทันตสาธารณสุข
2. ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามตามหน่วยงานข้างต้นจนครบตามจำนวน 101 ชุด
3. จากการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามไปจำนวน 101 ชุด โดยมีแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา และมีความสมบูรณ์ จำนวน 101 ชุด คิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ลักษณะงาน สภาพแวดล้อมในการทำงาน ตอนที่ 3 ความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรโดยใช้วิธีการประมวลผลค่าทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์ เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของข้อมูลและตอบวัตถุประสงค์ดังนี้

1. ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ประเภทของบุคลากร ประเภทสายงาน และรายได้ต่อเดือน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความผูกพันต่อองค์กรด้านลักษณะงาน ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน และด้านความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรในโรงพยาบาลนายายอาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)
3. เปรียบเทียบความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรในโรงพยาบาลนายายอาม จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) โดยใช้คำสั่ง Compare Means

เกณฑ์การแปลผล

ในการวิจัยครั้งนี้กำหนดเกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ยโดยหาค่าพิสัยจากคะแนนอันตรภาคชั้น (Class Interval) จากสูตร (กรรณิกา พลายกิมย์, 2552, หน้า 549) ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{สูตรการหาค่าอันตรายภาคชั้น} &= \frac{\text{ค่าสูงสุด} - \text{ค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้นที่ต้องการ}} \\
 &= \frac{4 - 1}{4} \\
 &= 0.75
 \end{aligned}$$

เกณฑ์คะแนน	ระดับความคิดเห็น		ระดับความผูกพัน
1.00 - 1.75	เห็นด้วยน้อยที่สุด	หมายถึง	มีความผูกพันน้อยที่สุด
1.76 - 2.50	เห็นด้วยน้อย	หมายถึง	มีความผูกพันน้อย
2.51 - 3.25	เห็นด้วยมาก	หมายถึง	มีความผูกพันมาก
3.26 - 4.00	เห็นด้วยมากที่สุด	หมายถึง	มีความผูกพันมากที่สุด